

Pinngortitalerineq Akulliit

Sammisaq	Ilikkagassatut anguniagassat	Pinngortitalerineq anguniakkat pingaernerit		Teknologii		Isumalluutit piujuartitsinerlu		Timi peqqinnerlu		Pinngortitaq avatangiisillu		Seqineqarfik, nunarsuaq silaannarlu		Atortussiat atortussiallu pissusii			
		Pisinnaasassat	Ilisimasassat	Pisinnaasassat	Ilisimasassat	Pisinnaasassat	Ilisimasassat	Pisinnaasassat	Ilisimasassat	Pisinnaasassat	Ilisimasassat	Pisinnaasassat	Ilisimasassat	Pisinnaasassat	Ilisimasassat		
Misissuineq	Atuartut pinngortitalerineq misissuissanik aalajangersaasinnaassat, aaqqissuussinnaassat ingerlatsinnaassasullu.	1.	Atuartoq nammineq tupigusunni aallaavigalugu pinngortitalerineq apequqsiorinnaavoq ajornanginnerusunillu hypotesilorsinnaalluni.	Atuartup hypotesinik oqasertaliisarneq ilisimasaqarfivaa.	Atuartup tunisassiat, teknologinik annikitsunik atuffiusut, pilersaarusiorsinnaavai misilerlugillu.	Atuartup tunisassianik ineriartortitsineq annikitsiq ilisimasaqarfivaa.	Atuartup isumalluutit uumassusillit uumassuseqqangitsullu suussusersinnaavai.	Atuartup isumalluuteqarnermik taaguut aammalu isumalluutit uumassusilinnut uumassuseqqangitsunullu immikkoortineqarnerat ilisimasaqarfivaa.	Atuartup timi uninngasoq aalasorlu timimik uuttortaernerit annikitsut atorlugit misissorsinnaavai.	Timimik aalattisinerup uningannarnermut sanillullugu uuttuunik uuttortaanti assiginnigissuteqarnerat atuartup ilisimasaqarfivaa.	Atuartup najukkami eqqaani uumassuseqqarfinnik misissuinerit annikitsut ingerlassinnaavai.	Atuartup biotopit misissuiffissamilu misissuisarnerit ilisimasaqarfivaa.	Atuartoq silasiornerin-naavoq piffissamilu aalajangersumi silamik alapernaanerit annikitsut ingerlassinnaallugit.	Atuartup silasiornermi taaguutit tungaviusut ilisimasaqarfivaa.	Atuartup saviup-kajungerisaata pissusii misissorsinnaavai.	Atuartup saviup-kajungerisaata pissusii ilisimasaqarfivaa.	
		2.	Atuartup misissuinerit aaqqissukkat paasisussanillu katersineq pilersaarusiorlugillu ingerlassinnaavai.	Atuartup misissuineri periuutsit aammalu allangorartortat misissuineri paasisussit pingaarutaat ilisimasaqarfivaa.	Atuartup teknologit immikkut toqqakkat piniernermi aalisarnermilu atornerqartartat misissorsinnaavai.	Atuartup teknologit qa-nganiilli atornerqartartat moderniusullu piniernermi aalisarnermilu atornerqartartat ilisimasaqarfivaa.	Atuartup nunap assingi digitaliusut aallaavigalugit Kalaallit Nunaanni isumalluutit uumaatsut suut pigineqartut toqqarlugit tikkuarsinnaavai.	Atuartup Kalaallit Nunaata isumalluutai uumaatsut ilisimasaqarfivaa.	Atuartup inuussutissat inassutaasut atuuftut aallaavigalugit taakkuningga ilaqartunik nerisassiorsinnaavoq.	Atuartup inuussutissat inassutit atuuftut ilisimasaqarfivaa.	Atuartup qanoq uumassusilinnik ammarterilluni uumassusillit assiginnigitsut imaluunniit taakkua pisataasa ilaat misissorsinnaavai.	Atuartup qanoq uumassusilinnik ammarterinissani ilisimasaqarfivaa.	Atuartup atlassi ikiorsiullugu innermik anitsisartoqakuffiit nunallu sajuffiginerusartagai nassaarsinnaavai.	Atuartup Nunarsuup sananeqarnera pingaernerlorlugu ilisimasaqarfivaa, tassunga ilangullugit nunarsuup qalpai nunarsuullu pissusimigut kaaviaarnera.	Atuartup pujorsiat atorlugu Nunarsuup saviup-kajungerisaqarfa misissorsinnaavai.	Atuartup Nunarsuup saviup-kajungerisaqarfa ilisimasaqarfivaa.	
		3.	Atuartoq pinngortitalerineq immikkoortiterisaatsinik atuisinnaavoq.	Atuartup pinngortitalerineq immikkoortiterisaatsit ilisimasaqarfivaa.			Atuartup isumalluutit uumassusilinnik piujuannartitsilluni atuneq misissorsinnaavai.	Atuartup isumalluutit uumassusilinnik piujuannartitsilluni atuneq ilisimasaqarfivaa.	Atuartup inuup timaata inuunerup ingerlanerani allangorartortarnera pingaernerlorlugit, inersimasunngulerneq ilangullugu, oqaluttuarisinnaavai.	Atuartup inuup timaata inuunerup ingerlanerani allangorartortarnera ilisimasaqarfivaa.	Ikuallaaneri tamani taamatutaq anersaartornermi tamatigut CO ₂ -mik pilersaarusiornermik takutissisunik atuartoq misileranernik ingerlataqarsinnaavoq.	Atuartup pisut suut, CO ₂ -p pilersinneqarneranik takutissisunik atuartoq misissorsinnaavoq.	Atuartup Nunarsuarmi sumiiffiit assiginnigitsut inissimaffiinnik misissorsinnaavoq.	Atuartup allorniusat tukimukartut sanimukartullu ilisimasaqarfivaa.	Atuartup tunisassiat ulluinnami atornerqartut assiginnigitsut seernasusaat misissorsinnaavai.	Atuartup seernartoq atortussianik annertuumik qanoq sunnisarnerneq ilisimasaqarfivaa.	
		4.	Atuartup allattukkat, assit, videot, nipinik immiussat assigisaallu atorlugit misissuinerup ingerlanerani uppersarsinnaavai.	Atuartoq uppersarsaariatsinik assiginnigitsunik ilisimasaqarpoq.										Atuartup unnuami qilaap alaatsinaanneratigut qaammatip qaammaninneranik imissineranik qaammanneqqinneranullu allangorartortarneri titartarsinnaavai.	Atuartup Seqineqarfip sananeqarnera seqineqarfimmilu angalanerit ilisimasaqarfivaa.	Atuartup pissusit elektrostatisiusut misissorsinnaavai.	Atuartup elektroonit pissutsinut elektrostatisiusut sunniutaat ilisimasaqarfivaa.
Issuagaqarluni assersuioorneq	Atuartut assersuusat takorlooruminaassiar-tortut atorsinnaassagaat, namminerlu ajornangitsunnguani assersuioorsinnaassallutik.	1.	Atuartup piususaartitat annertusiarortumik ajornarsiaruutit atorsinnaavai.	Atuartup piususaartitat atornerqarnerat ilisimasaqarfivaa.	Atuartup angerlarsimaffimmi soorlu imermik, kiammik, innaallagissamik pilersugaa-nera aammalu erngup igitassap qanoq isumagine-qartarnera annikitsunngorlugit piususaartitaliarisnaavai.	Atuartup angerlarsimaffimmi, angerlarsimaffimmi angerlarsimaffimmi pilersuinerneq teknologit ilisimasaqarfivaa.	Atuartup pinngortitami isumalluutit atugaanerit ilisimasaqarfivaa.	Atuartup pinngortitami isumalluutit atugaanerit ilisimasaqarfivaa.	Atuartup piususaartitat atorlugit inuup iluata avataa-tungaatalu sananeqarnerat ilisimasaqarfivaa.	Atuartup inuup iluata avataa-tungaatalu sananeqarnerat ilisimasaqarfivaa.	Atuartup piususaartitat atorlugit uumassusillit pinngortitami imminnut ataqatiginnerat nassuarsinnaavai, tassunga uumassusillit nussortut ilangullugit.	Atuartup tullinik nerisartaqarnerneq (fædekæde), nerisariaaqatiginneq (fødnet) nussornerlu (migration) ilisimasaqarfivaa.	Atuartoq nammineq silamik uuttortakkani atorlugit piususaartitanik, soorlu hydro-termifigurnik, sanasinnaavoq.	Atuartup hydrotermifigurnik silamik piususiata normalli (klimanormaler) ilisimasaqarfivaa.	Atuartup Nunarsuup saviup-kajungerisaqarfa piususaartitanngorlugu suliarisnaavai.	Atuartup Nunarsuup saviup-kajungerisaqarfa piususaartitanngorlugu suliarisnaavai.	
		2.	Atuartoq piususaartitanik ajornanginnerusunik sanasinnaavoq.	Atuartup piususaartitanik ilisarnaatit saqqummiunneqartartut ilisimasaqarfivaa.	Atuartup titartarallakkat san-aartugallakkalu atorlugit nammineq tunisassiasani ineriartortitsinnaavai.	Atuartup isummamiit tunisassiap piareerneranun aqut ilisimasaqarfivaa.	Atuartup tunisassiat atorunnaakkat atoqqinneqarsinnaa-neranun isummorsorsinnaavoq.	Atuartup igitat isumalluutaasinnaasut ilisimasaqarfivaa.	Atuartup nammineq allal-lluunniit piususaartitalaait atorlugit pingaernerisulluni aqajaqqumi uutsisarneq aamma uummatip puallu kaaviaarfi ilisimasaqarfivaa.	Atuartup aqajaqqumi aamma uummatip puallu kaaviaarfi ilisimasaqarfivaa.	Atuartup uumassusillik, taassumaluunniit ilaa ammarterneqarsimasoq piususaartitamut sanillussinnaavai.	Atuartup piususaartitat qanoq illitluk piusumik takutissarnerat ilisimasaqarfivaa.	Atuartup piususaartitat annikitsut atorlugit sermer-suup sermeqarfihluunniit allat annerisa immamnik qaffatsisarnerat takutissinnaavai.	Atuartoq immap sikuata sermeqarfihluunniit assiginnigissutaannik ilisimasaqarpoq.	Atuartup atmosferip silaannata piususaar-tinera sanasinnaavai.	Atuartup atmosferip katitgaanera ilisimasaqarfivaa.	
		3.	Atuartup piususaartitat ajornanginnerit atorsinnaassusii oqaloqatigissutigisnaavai.	Atuartup piususaartitat periarfissaat killingilu ilisimasaqarfivaa.										Atuartup najuqarqarfimmi piffit toqqakkat ataasiak-kaat annikitsunngorlugit nunap assiliarisnaavai.	Atuartup silarsuup sammivii sisamat angis-sutsinullu naleqqiussisutit ilisimasaqarfivaa.	Atuartup piususaartitat atorlugit pisartut elek-trostatisiusut oqaluttuarisnaavai.	Atuartoq elektroonit innaallagiarlu statistikiusooq pillugit ilisimasaqarpoq.
		4.												Atuartup seqineqarfip piususaartinneqarneri assiginnigitsut iluqaataat ajoqutaallu nassuarsin-naavai.	Atuartup seqineqarfik, piususaartitat pissutillu angisutsimut tunngasut ilisimasaqarfivaa.		
Sanilliusineq	Atuartut pinngortitalerineq avatangiisunut maannakkullu pisunut sanilliusinnaassagaat.	1.	Atuartup pinngortitalerineq ilisimasat najukkaminu nunarsuarmilu pisunut tunngatillugit atorsinnaavai.	Atuartup najukkaminu nunarsuarmilu pisunut tunngatillugit pinngortitalerineq ataqatiginnerit ilisimasaqarfivaa.	Atuartup teknologii ajornar-torsutuninik qanoq aqqiussin-naanersoq, aammalu periar-fissanik unammillernartunillu nutaanik pilersitsinnaanera, isumalutiginnaavai.	Atuartup teknologii ineriartortitsinnaasai killingilu ilisimasaqarfivaa.	Atuartup isumalluutit uumassusilinnik piujuannartitsilluni atuneq isumalutiginnaavai.	Atuartup isumalluutit uumassusilinnik piujuannartitsilluni atuneq isumalutiginnaavai.	Atuartup eqqiluasaanerup, inuussutissat, timip aki-uussutissaqarnera akiuussutissarnerillu pingaarutaat oqaluttuarisnaavai.	Atuartup pappaatinik pitsaalluineq ilisimasaqarfivaa.	Atuartup fotosyntesip aammalu anersaartor-nerup/uutsinerup imminnut ataqatiginnerat oqaluttuarisnaavai.	Atuartup fotosyntesi aammalu anersaartor-nerup/uutsineq ilisimasaqarfivaa.	Atuartup silap qanoq issusiat silalu piususiata assiginnigissutaat allaarsinnaavai.	Atuartup silap qanoq issusiat silalu piususiata assiginnigissutaat allaarsinnaavai.	Atuartup naatitsivittut sunniut, gassit naatitsivittut sunniuteqalersisartut nunarsuullu kissakkartornera ilisimasaqarfivaa.	Atuartup naatitsivittut sunniut, gassit naatitsivittut sunniuteqalersisartut nunarsuullu kissakkartornera ilisimasaqarfivaa.	
		2.	Atuartoq uumassusillit taakkualu avatangiisisa sapinggisamik innarlingin-nissat ilisimallugu pinngor-titami angalaarsinnaavoq.	Atuartup uumassusillit taakkualu avatangiisii innarlingagit pinngortitami qanoq angalanissani ilisimasaqarfivaa.	Atuartup tunisassiat immikkut toqqakkat suliarine-qartarnerat sunillu akoqar-nerat, taakkualu ilaat suut atoqqinneqarsinnaanersut ilisimasaqarfivaa.	Atuartup Kalaallit Nunaanni uumasut nungutaanissa-minnut ulorianartorsortut tamatumungalu patsi-saasut oqaluttuarisnaavai.	Atuartup Kalaallit Nunaanni uumasut nungutaanissa-minnut ulorianartorsortut tamatumungalu patsi-saasut oqaluttuarisnaavai.	Atuartup inersimasun-gulernerimi timip isumalioratsillu allangorartarnerat nassuarsinnaavai.	Atuartup inersimasun-gulernerimi timip isumalioratsillu allangorartarnerat nassuarsinnaavai.	Atuartup nerisareqatigine-nerup (fædekæde) nerisariaallu (fødnet) assiginnigissutaat nassuarsinnaavai.	Atuartup uumasut uumaan-narissaannut nerisareqati-ginnerup (fædekæde) neris-ariaaqatiginnerullu (fødnet) pingaarutaat ilisimasaqarfivaa.	Atuartup gassit naatitsivittut sunniuteqalersisartut aniatinneqarnerisa nunar-suullu kissakkartornerata imminnut ataqatiginnerat oqaluttuarisnaavai.	Atuartup gassinik naatitsivittut sunniuteqalersisartut aniatitsisarneq ilisimasaqarfivaa.	Atuartup sumiussersioriaatsit ineriartornerat oqaluttuarisnaavai.	Atuartup qanga ullumikkulu sumiussersioriaatsit ilisimasaqarfivaa.		
		3.	Atuartup piujuannartitsi-nissaq eqqarsaatigalugu pinngortitamik taassumalu piususaartitanik atuneq isumalutiginnaavai.	Atuartup pinngortitamik taassumalu piususaartitanik piujuannartitsilluni atuneq ilisimasaqarfivaa.			Atuartup pinngortitaq eqqar-saatigalugu qanoq iluussisani toqqaasoqarsinnaanermut najukkamilu pinngortitaq eqqarsaatigalugu qanoq suliluteqartoqarsinnaanera pillugit oqaloqateqarsinnaavoq.	Atuartup inuup iliuusaasa najukkaminu nunarsuarmilu tamakkerlugu avatangiisunut qanoq sunnieqartarnerat ilisimasaqarfivaa.					Atuartup pingaernerisui-luni silaannaqarfii, naasoqarfii allorniusallu sanimukartut imminnut ataqatiginnerat nassuarsinnaavai.	Atuartup silaannaqarfii, naasoqarfii kisaalu allorniusat sanimukartut ilisimasaqarfivaa.			
Attaveqatigiitarneq	Atuartut pinngortitalerineq teknologimullu tunngasut pisartut oqaloqatigissutigalugillu saqqummiussinnaassagaat.	Oqaatsinik ilisimasaqarneq		Saqqummiussineq		Tunngavilersuineq		Ilinniagaq pillugu atuarneq allannerlu		Matematikkip atuuffii		Piginnaasat digitaliusut					
		Pisinnaasassat	Ilisimasassat	Pisinnaasassat	Ilisimasassat	Pisinnaasassat	Ilisimasassat	Pisinnaasassat	Ilisimasassat	Pisinnaasassat	Ilisimasassat	Pisinnaasassat	Ilisimasassat				
Attaveqatigiitarneq	Atuartut pinngortitalerineq teknologimullu tunngasut pisartut oqaloqatigissutigalugillu saqqummiussinnaassagaat.	1.	Atuartup pisuni naleqquttuni pinngortitalerineq teknologi-milu taaguutit oqaatsillu atorsinnaavai.	Atuartup pinngortitalerineq teknologimilu taaguutit tulluurtit isumaat ilisimasaqarfivaa.	Atuartoq nammineq pinngortitalerineq suliani pillugit allanik oqaloqateqarsinnaavoq.	Atuartup pisuni assiginnigitsuni pinngortitalerineq oqaatsinik atuneq ilisimasaqarfivaa.	Atuartup paasisutissat katersat tunngavilugit misissuinerup inerneru tunngavilersorsinnaavai.	Atuartup paasisutissat tunngavilersuutillu imminnut ataqatiginnerat ilisimasaqarfivaa.	Atuartoq pinngortitalerineq allatanik ajornangitsunik atuarsinnaallunilu allassinnaavoq.	Atuartup pinngortitalerineq allatallu siluernaat qanorlu suliarineqartarnerat ilisimasaqarfivaa.	Atuartup paasisutissat katersat diagramminut tulluurtunut nuussinnaavai.	Atuartup paasisutissat katersat diagramminut tulluurtunut nuunnissat ilisimasaqarfivaa.	Atuartup atortut digitaliusut assiginnigitsut tulluurtumik atorsinnaavai.	Atuartup atortut digitaliusut tulluurtumik atornissat ilisimasaqarfivaa.			
		2.			Atuartup nammineq pinngortitalerineq suliani nassuarnissaannut saqqummiussiffissat assiginnigitsut atorsinnaavai.	Atuartup nammineq pinngortitalerineq suliani saqqummiussiffissat assiginnigitsut ilisimasaqarfivaa.					Atuartup diagrammit pinngortitalerineq sulianik imallit nassuarsinnaavai.	Atuartup diagrammit assiginnigitsut pinngortitalerineq sulianik imallit ilisimasaqarfivaa.	Atuartup sakkut ujariutit ator-sinnaavai, aammalu taakkunani paasisutissat taakkualu najoq-putaat nallersorsinnaallugit.	Atuartup sakkut ujariutit tulluurtumik atornissat ilisimasaqarfivaa.			